

4. ALÁTÁMASZTÓ MUNKARÉSZEK

4.1 Fejlesztési és rendezési javaslat összefoglalója

A fejlesztésben javasolt változások

- Javaslat a szennyvízelvezetés megoldására
- Járda építése, meglévő felújítása, külterületi utak fejlesztése, karbantartása
- Energiatakarékos megoldások alkalmazása (közvilágítás, lakossági elterjedés elősegítése)
- Sportpark kialakítása
- Fenntartható turizmusfejlesztési pályázat megvalósítása (partnerségben Bük várossal)
- A Béke utca elején álló harangláb helyi védelem alá helyezése javasolt

A rendezést érintő módosítások

A község belterületén:

- Az időközben kiépült településközpont mai állapotnak megfelelő megjelenítése a településtervezésben: a belterületi önkormányzati közút, a sportparkot is tartalmazó közkert és a településközpont vegyes terület lehatárolása
- Az 1 és 2 hrsz-ek egy része a hatályos tervben kereskedelmi – szolgáltató gazdasági terület, amely nem valósult meg. Ez telekosztási javaslattal át lett sorolva falusias lakóterületbe
- Külterületen:
- A 1. terület körül kijelölt 50m széles védődő sáv megszüntetése, mert a már meglévő zóldsávok a terület védelmét, inimitását biztosítják.
- Az 55/2hrszen álló nagyméretű, kastélyszerű épület parkjához tartozó 02/3 hrsz. földrészlet átsorolása általános mezőgazdasági területtől használatának megfelelő különleges beépítésre nem szánt területbe.
- A hatályos tervben a belterületiől északra a korábban kijelölt, de még nem valósult nagyméretű kertés mezőgazdasági terület leszükitése a Metőc patak partját kétoldalt követő teleksávokra.

Szakági javaslatok

- A Fő utca déli végének a 059hrszen, -tól 064hrszen, ig terjedő részleges közművesítése a már korábban kijelölt, de még be nem épült telkek beépíthetőségének érdekében
- A 47/2 és 043/6hrszen, út lakóutcává kiépítése, részleges közművesítése az 1 és 2 hrsz-ek javasolt új telekosztásának ellátása érdekében
- A Fő utca északi végének összekötése a 10hrszen, mezőgazdasági úttal, mentesítendő a belterületi kiszolgáló utakat a mezőgazdasági gépek áthaladásától
- (a fejlesztésben javasolt változások, a rendezést érintő módosítások bemutatása, összefüggéseik feltárása, összefoglalása)

4.2 Településrendezési javaslat

- A hatályos tervben az igazgatási terület északi felén kijelölt, de a továbbiakban is szántóként használt nagykiterjedésű kertés mezőgazdasági területtől csak a Metőc patak két oldalán a kisebb telkekre felosztott sávok maradjanak meg. Többi része kerüljön jelenlegi használatának megfelelő általános mezőgazdasági területbe.
- A belterület északi részén a két utca átkötése (közlekedési terület) maradjon meg annak érdekében, hogy a mezőgazdasági gépeknek ne kelljen bemenni a belterületre. Az út külterületen legyen.
- A Béke utca keleti oldalán lévő 2hrszen, telek és a központi tér keleti oldalán lévő, az előbbivel szomszédos 1hrszen, major (jelenleg egy tuvarozó, szállítást végző magancégeg tulajdonában van) a hatályos tervben kereskedelmi – szolgáltató terület, kerüljön át lakóterületbe.
- A Fő utca déli végének keleti oldalán kijelölt 11db lakótelket továbbra is fenn kell tartani. Az előtűk elhaladó utcaszakaszon a közmű nincs kiépítve.
- A hatályos tervben a temető körül bejelölt 50m széles védődő sávra nincs szükség, a meglévő körítő védőönkormányzat az intimitás biztosítására megfelelő, elegendő.

4.3 Javaslat az épített környezet fejlesztésére és az építészeti örökség megőrzésére

- Járda építése a Béke utcában, első ütemben a már beépített utcaszakaszokon
- Az új kerítések, bejárati kapuk falusi környezetbe illoek legyenek
- A helyi védelem alatt álló épületek előírás szerinti megőrzése
- A Fő utcában, különösen annak északi szakaszán a helyi védettség alatt álló épületek környezetében falusias jellegű új házak építése ajánlott, a kertvárosias jelleg kerülendő
- Új épület építésekor és a meglévők felújításakor, bővítésekor a Településképi arcuati kézikönyv ajánlásai betartandók
- A meglévő régi beton táblás elemekből álló kerítések megőrzendőek, szükség szerint felújítandók

4.4 Tájrendezési és zöldinfrastruktúra-fejlesztési javaslat, csapadékvíz-gazdálkodás

- Általános tájvédelmi és természetvédelmi szempontból cél a komplex természet-, táj- és tájképvédelem megvalósítása. Az érintett területen így a következőkre kell hangsúlyt fektetni:
 - a tájhasznosítás és a természeti értékek felhasználása során a tájak természetes és természeti közeli állapotának megővására, a tájak esztétikai adottságait és a jellegét meghatározó természeti értékek, természeti rendszerek és az egyedi tájértékek fenntartására, utóbbiak kijelölésére,
 - a klíma védelmének érvényre juttatására,
 - az országos és megyei szintű övezeti előírások érvényesítésére,
 - az új területhasználatok létesítményeinek tájbailllesztésére,
 - a fenntartható területhasználat és az ökológikus szemléletű megoldások előtérbe helyezésére,
 - a biotóp-hálózat (helyi ökológiai hálózat) megőrzésére, bővítésére,
 - a biológiai aktivitási érték szintentartására vagy növelésére,
 - a kül- és belterületi zöldfelületek kapcsolatának erősítésére, ha szükséges megteremtésére, ezáltal egységes zöldinfrastruktúra-hálózat kialakítására
 - a látvány és egyéb károsító hatások, területhasználattól eredő konfliktusok megszüntetésére, mérséklésére,
 - a csapadékvíz-hasznosítás erősítésére, a kék infrastruktúra védelmére és természetközeli, ökológikus szemléletű kezelésére.

Mezőgazdasági területek

Iklanderényi északi részén a hatályos terv nagykiterjedésű kertés mezőgazdasági területet jelel. Az adottságokhoz (zöme jó minőségű 1-2 min. osztályú, kisebb része 3-6 min. osztályú szántó) és igényekhez képest túlzott kiterjedést ölel fel. Javasoljuk nagy részének átsorolását általános mezőgazdasági övezetbe úgy, hogy a patak mindkét oldalán maradjon azért kertés övezet is.

A vízfolyással közvetlenül érintkező mezőgazdasági területeken a patakot és a hozzá kapcsolódó, természetközeli állapothoz képest részletek jelenlegi formájukban, hasznosításukban javasolt megtartani, ezért mindkét partja mentén a partvonalaltól számítva 50 m széles vízvédelmi övezet kialakítását javasoljuk (részletesen lásd a Vízfolyás védelme fejezetben).

Határoló sávok védelme

A táblákat határoló árkokat, földutakat, vízfolyásokat kísérő keskeny fás-cserjés sávokat, fűves-cserjés mezsgyákat javasoljuk megtartani, illetve bővíteni. Ez utóbbi megvalósításának egyik lehetséges útja a zöldítési program, amely a települési zöldinfrastruktúra-fejlesztés része, illetve a főbb mezőgazdasági utak fásítása. A Megalapozó vizsgálat Tájirányítással foglalkozó fejezetében ismertetett történeti térképeken látható volt a település közigazgatási határainak karakteres fásítása, amely összekapcsolta Iklanderényit a szomszédos települések zöldinfrastruktúrájával a szántók mentén is. Mindezek megfelelő alapul szolgálnak a vonalas zöldinfrastruktúra fejlesztéséhez.

Útmenti fásítások

Tajszervezeti szempontból kedvező lenne, ha legalább a főbb közlekedési utakat fasorok, vagy egyéb fásítások kísérnék és ezek összekapcsolnák a külterületi zöldinfrastruktúra elemeit a belterületekkel egy egységes hálózatot kialakítva. A meglévő út menti fásítások megtartatása, amennyiben kivágásra

kerülnék, javasoljuk újrafásítani az adott út szélét elsősorban lombhullató, tájba illő, a területen honos, ütfásításra alkalmas fajokkal.

Erdőterületek

Azokat a területeket, amelyeket az Országos Erdőállomány Adattár erdőként tart nyilván, erdőterületbe kell sorolni az adattár szerinti elsődleges rendeltetésével. Iklanberény nyilvántartott erdőterületeinek elsődleges rendeltetése gazdasági erdő.

A vízfolyásokat kiséző fás-cserjés sávoknál – így a Mezőc-patak mentén – az állandó fás szárú állomány jelenlétét fenn kell tartani, szájalóvágás, szájalás, készletgondozó gazdálkodás a kívánatos. Törekedni kell az inváziós fás- és lágyszárú fajok megtelepedésének és terjedésének megakadályozására.

Erdőtelepítés csak az erdészeti hatóság által jóváhagyott telepítési-kivitelezési terv alapján, a tulajdonosi/kezelői egyetértésével végezhető.

Vízfolyás védelme

A Mezőc patakot és a hozzá kapcsolódó, természetközeli állapotban lévő keskenyebb-szélesebb fás-cserjés zóldsáv fennmaradása érdekében a vízfolyás mindkét partja mentén a partvonalától számítva 50 m széles vízvédelmi övezet kialakítását javasoljuk, ahol nem folytatható olyan tevékenység, nem helyezhető el olyan létesítmény, amely a jelenlegi állapotot rontja, a meglévő természet közeli élőhelyeket veszélyezteti, a tájkép, a táj karakterének jellegét megváltoztatja. Ebben az övezetben a táji, és természeti értékek védelmének kell érvényre juttatni. A vízfolyás belterületi szakasza nem tekintendő természetközeli állapotúnak, így belterületen az 50 m széles vízvédelmi sáv kijelölésétől el lehet tekinteni.

A vízfolyások mentén a növényzettel fedett részeket megváltoztatni csak külön engedély alapján lehet. A vízipótlási, fenntartási munkálatok során a természetkimélő megoldásokat kell előnyben részesíteni. A vízvédelmi övezetben külterjes, környezetkimélő gazdálkodást szabad folytatni. Csak természetkimélő trágyák, növényvédőszeres alkalmazása engedhető meg. A vízfolyásokat kiséző erdőszávonál a folyamatos erdőborítottságot fenn kell tartani (így a Mezőc-patak menti fás-cserjés sávban is), szájaló vágás, szájalás, készletgondozó gazdálkodás a kívánatos, a tarvágást tiltani kell. Az inváziós fajokot vissza kell szorítani, megtelepedésüket meg kell akadályozni.

Természeti területen - a jogszertűen beépített területek, valamint vízi jogi engedéllyel rendelkező építmények kivételével - a természet és természetközeli állapotú vízfolyások, vizes élőhelyek partvonalától számított 50 méteren belül új építmények elhelyezését tiltani kell.

A természet és természetközeli állapotú vízfolyások, vizes élőhelyek partvonalától számított 1000 méteren belül – a vízkárelhárításhoz szükséges vegyi anyagok kivételével – a külön jogszabályban meghatározott, a vizekre és a vízben élő szervezetekre veszélyes vegyi anyagok kijuttatását, elhelyezését tiltani kell.

Egyedi tájértékek

A nyilvántartásra érdemes értékek (lásd Megalapozó vizsgálat Egyedi tájérték c. fejezete) hosszútávú fenntartás, állaguk megővése, ahol szükséges méltó környezetük kialakítása javasolt. Azokat az egyedi tájértékeket, amelyek leromlott állapotúak, eredeti formájukhoz igazodóan kell helyreállítani. A nyilvántartásra érdemes értékek felvételét javasoljuk az egyedi tájértékkataszterbe, amelyre az illetékes nemzeti park igazgatóság jogosult. Az egyedi tájértékeket a településképi rendeletben is javasoljuk feltüntetni a fennmaradásukat, megőrzésüket szolgáló előírásokkal.

Tájképvédelmi javaslatok

Iklanberény Bük közelében fekszik, életében fontos tényező a turizmus. A meglévő, kedvező tájképi adottságok megőrzése érdekében minden olyan beruháznál, amely jelentős látványváltással jár, javasoljuk az előkészítő tervekhez, engedélyes tervekhez látványtervek elkészítésének előírását a településképi rendeletben a főbb megközelítési irányok felőli látványkapcsolatok, a meglévő és környező területhasználatokhoz való illeszkedés bemutatásával. A község jellemző tájkarakterét a mezőgazdasági művelés adja, amelynek megőrzése is lényeges, ezáltal a túlzott beépítéseket, a tájkaraktert jelentősen befolyásoló nagy léptékű beruházásokat kerülni kell.

Lakóterületek

A község belterületi zöldfelületi elemei közül a legnagyobb területet az egyes lakóövezetek falusias lakótelekein belül található lakókeretek zöldfelületei adják. A tervezett újabb falusias lakóövezeten belül a zöldfelületek a telek legalább 40 %-át tegyék ki. Kialakításukra vonatkozó irányelveket lásd a TAK-ban és a hozzkapcsolódó rendeletben.

Zöldterületek

A hatályos tervben zöldterületbe sorolt Fő utcában lévő játszótér továbbra is maradjon zöldterület, azon belül közkereti (Zkk) besorolással, mivel nem éri el a területe az 1 ha-t. A megengedett legnagyobb beépítettség: 3%, a legkisebb zöldfelület: 60%.

A zöldterületek kialakítása, felújítása, fejlesztése környezetrendezési, kertépítészeti tervek alapján történhet. Zöldfelület felhasználásával járó műszaki beruházásnál szakági tervezőt kell bevonnai, aki megállapítja a védendő értékeket, valamint az adottságok figyelembevételével fejlesztési javaslatokat ad.

Temető

A hatályos terv 50 m széles védődőrsávot jelöl a temető körül. Megváltoztak e tekintetben a rendelkezések. Javasoljuk a védődőrsáv megszüntetését, egyrészt mivel nem valósult meg, másrészt a kerítés mentén három oldalról fásított. Ez utóbbi elégséges mind látvány, mind tartarolási szempontjából.

Útmenti, utca- és térfásítások

A település igazgatási területén elsődleges cél a fasorok, út menti fásítások hálózatainak kialakítása, amely utcakép formáló szerepe mellett mintegy felüzi a zöldfelületeket, zöldterületeket, összekapcsolja a belterületi zöldfelületeket a külterületekkel, így fejlesztve a települési zöldinfrastruktúra-hálózatot, továbbá a kedvezőbb vizuális megjelenés mellett az egyes tájalkító elemek összekapcsolását is szolgálják, nem szóva kedvező ökológiai szerepük. Funkcionális szempontból is előnyösek; szél- és hőfógo hatásokkal hozzájárulnak a közlekedésbiztonsági szerepekhez. Különösen fontos lenne a települések közötti kiserformalmú utak fásítása, amelyeket a kerékpáros turizmus szívesen használ. Az útmenti védőfásításokkal kapcsolatosan a következőket javasoljuk:

- A Locs felé vezető közlekedési út két oldalának fásítását.

A meglévő fasorok felbecsülhetetlen értékét képviselnek. Ezért ahol már van meglévő fasor azt a jövőben is meg kell tartani, pótlásukról gondoskodni kell. Amennyiben állapotuk, fenntartási gondok indokolják a fajcserét, úgy azt fásítási tervek alapján lehet elvégezni.

Új utcák létesítésénél szintén fásítási terv készítése szükséges. A 16 m-nél szélesebb keresztmetszetű utcákban kétoldali fásítást, a keskenyebbekbe egyoldali fásítást kell előírni. Hogy az utcafásítások elvégezhetőek legyenek, az új utcák tervezése, létesítése során megfelelő széles közlműmentes sávokat kell biztosítani a növénytelepítések (fasorok, sövények, virágágyak) számára. Így a fásítások számára legalább 1,5 széles közlmű- és árokmentes zóldsávot kell biztosítani oldalanként. Telepítésre a táj jellegéhez illő, az adottságokhoz illő, útmenti fásításra alkalmas fajok kerüljenek többször iszkolozott, legalább 16/18 méretű sorfákba.

Az utcai fásításokból fák csak fakivágási tervek alapján távolíthatók el. A kivágott fák helyett új fákat kell telepíteni a község utcáiban. Közterületeken lévő fákat érintő építési tevékenységeknél favedelmi terv készítése szükséges.

Növényalkalmazásnál külterületen a termőhelynek, a környékre jellemző társulásoknak megfelelő, útmenti fásításra alkalmas, őshonos fa- és cserjefajok alkalmazását kell előtérbe helyezni. A védőfásítások több szintből (cserjeszint, lombkoronaszint) álljanak. Formailag lehetnek ligetes (cserjefés csoport), erdőszávszerű, fasor telepítések.

Az utca- és egyéb közterületi fásításokat csak részletes kiütlezési tervek alapján szabad elvégezni. Védőfásításokat erdészeti, illetve kertépítészeti növénykiütlezési tervek alapján lehet telepíteni. A fásításoknál a közút kezelőjének hozzájárulása szükséges külterületen a közút területének határáról számított 10 m távolságon belül, belterületen a közút területének határáról számított 2 m távolságon belül a ültetéséhez.

4.5 Közlekedéfejlesztési javaslat

A közterületi utak szabályozásával kapcsolatban több jezés is érkezett az önkormányzathoz, amelyekben esetenként a magántulajdon túlzott érintettségét, vagy éppen a közterületsávok szélességét, és ezáltal a nehézkes és körülményes közlekedést kifogásolták. Ahol belátható időtávban tényleges úthálózat fejlesztés nem várható a közlekedési területek szabályozásának eredményeként, ott az önkormányzat jelentős mértékű kártalanításra, illetve magán-területek megvásárlására is kényyszerülhet.

Az utak szabályozási vonallal kibővített területén nemcsak új építés tilított, hanem az ilyen szabályozással érintett telken bármilyen építési szándék esetén előbb a szabályozási terv szerinti felteket ki kell alakítani, és a közterületként szabályozott telekrész saját használatú útként önálló telekként kell telexkönyvezni (193/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet 28. §).

A szabályozási terv felülvizsgálatának igénye ilyen esetekben arra vonatkozik, hogy a tervben szereplő, a magántulajdonú telkeket érintő útszélesítés szükségességét fenn kell-e tartani, a tervezett szabályozás feltételül szükséges településrendezési érdekeket szolgálnak-e.

Jelenleg hatályos szabályozás

Iklandberényi község területén az utak szélességének szabályozása elsődlegesen az OTÉK ajánlásai és a településrendezési elvek alapján valósult meg, az érintett ingatlan-tulajdonosok és az Önkormányzat érdekeit, anyagi lehetőségeit kevésbé mérlegelte. Az OTÉK 26.§ (2) bekezdése értelmében

„A közút elhelyezése céljára — más jogszabályi előírás, illetőleg elfogadott helyi építési szabályzat és szabályozási terv hiányában — legáltalában — legelőbb a következő szélességű építési területet kell biztosítani a vonatkoztatási jellemzők figyelembevételével:

- a) gyorsforgalmi út (autópálya, autópálya) esetén 60 m,
- b) főút esetén 40 m,
- c) országos mellékút esetén 30 m,
- d) helyi gyűjtőút esetén 22 m,
- e) kiszolgálóút esetén 12 m,
- f) kiszolgálóút kialakított állapot esetén a helyi építési szabályzatban foglaltaknak megfelelően,
- g) kerékpárút esetén 3 m,
- h) gyalogút esetén 3 m.

Az OTÉK 111.§ - ban megfogalmazott előirásai lehetőséget adnak a fentiekől történő eltérésre, megfelelő indokok esetében. Ezeket az indokokat a településrendezési terv átáramasztó munkarészében kell kifejteni, azonban azok közérdeket nem sérthetnek, biztosított marad, hogy az OTÉK 31.§ (1) bekezdésében foglalt követelmények teljesülnek, és ahhoz az Étv. 9.§ (6) bekezdése szerinti szakmai véleményt adó hozzájárult.

A meglévő és a tervezett helyi közlekedési elemek

Sor-szám	Ut jele, neve	Ut - kategória	Szabályozási szélesség	Közúti tervezési osztály (KTSZ szerint)	Úthálózati szerep OTÉK szerint	Tulajdonos
KÖU-1	8644 jelű (Lócs-Iklandberényi összekötő út)	K.V. B.V.	min. 13,5m min. 11m	Összekötő út	Országos mellékút	Állam
KÖU-2	Belterületi kiszolgáló utak	B. VI.	min. 8m	Lakóút	Kiszolgáló út	Önkormányzat
KÖU-3	Külsőterületi mezőgazdasági utak	K.VI.	min. 6m (új utaknál min. 8 m)	Mezőgazdasági út, szervizút	Kiszolgáló út	Önkormányzat

Általános javaslat az utak szabályozására

A közlekedési területek szabályozásának felülvizsgálatokor alapvetően a közúthálózati szerep által szükséges paraméterek betarthatósága kell, hogy domináljon, másodlagos szerephez juttatva a kialakított épített és tulajdonjogi környezet adottságait. Amennyiben a közlekedési létesítmények elhelyezése a kialakult közterületeken megoldható, a maganingatlanok, épületek érintettségére nyilván indokoltan.

Az útszélesítéseket csak ott célszerű biztosítani (illetve fenntartani), ahol az szakmailag egyértelműen szükségesnek, és belátható időn belül az önkormányzat (vagy az állam) részéről végrehajthatónak tűnik — egyéb esetben e döntésnek súlyos anyagi következményei lehetnek.

A szabályozás utakat érintő módosítását ennek tükrében mérlegeljük, és végeztük el.

- Helyi gyűjtőutak: helyi gyűjtőút sincs a településen, ezt a funkciót is az állami mellékút látja el.
- Kiszolgáló utak: az önkormányzat tulajdonában lévő összes belterületi út kiszolgáló út funkciót lát el.
- Külsőterületi mezőgazdasági utak: a lakott területszeken kívüli mezőgazdasági és zártkerüti művelésű ingatlanokat tájrák fel, amely hálózat napjainkban változó minőségben kiépített.

Javasolt fejlesztések

Általános irányelvek

A jelentégi közlekedési hálózatot alapvetően elegendőnek tartjuk a település belterületi, helyi, kistérségi (szomszédos települések) és az országos hálózathoz való kapcsolat kiszolgálására. A szomszédos települések közötti közvetlenül, vagy több állami út érintésével megközelíthetők.

Az előrevetett forgalomnagyságok alapján a település lakott területén lévő közutak kapacitás-fejlesztést nem igényelnek. Az állami közutak vonatkozásában a jelenlegi nyomvonalakon olyan fejlesztés nem tervezett, ami belterületen a változó útterület szélesség jelentős módosítását igényelné. A meglévő-megmaradó önkormányzati utak mind kiszolgáló utak, lakóutak. A kialakított beépítések következtében adott változó — szabályozási szélességűek, jelenlét részük szilárd burkolattal ellátott. Ennek értelmében belterületen a meglévő jogi környezet gyakorlatilag a beépítéshez igazodik, melynek eredményeként viszont az OTÉK által kívánt közterületi szélességek nem biztosítottak. Bár a közlekedési létesítmények (utak, járdák) csökkenti paraméterekkel ezeken a részekben már javarészt ki vannak építve, a szabvány szerinti keretszélességi elhelyezhetősége felülvizsgálatra került, a lehetőség szerint bővítésekkel. Azokon a szakaszokon, ahol az OTÉK szerinti szabályozási szélességek nem biztosítottak — terepadottságok épített környezet, sb. — a szélesség elegendőségét mintakeresztszelvénnyel igazoltuk. A mellékelt mintakeresztszelvények tájékoztató jellegűek, a végleges kialakítás az adott terepviszonyokhoz igazodva, a kívüli tervek készítésekor pontosítandó!

A meglévő szabályozási szélességeken belül a helyi lakó-kiszolgáló forgalom hosszú távon is megfelelő szolgáltatási szintet ad. A szabályozási tervben útterület bővítésére ennek okán nem került sor. Ahol az útterület szabályozása az épített és tulajdonjogi környezet megóvása miatt nem teszi lehetővé 6-8m-nél szélesebb területek kijelölését, ott vegyes forgalmú, vagy egyirányú utak kialakítását javasoljuk megvalósítani.

Belterületen a fejlesztési-, jellemzően lakó területek megközelítését a meglévő úthálózat bővítésével biztosítottuk. Lakóterületi a bővítés a nyugati településrészen tervezett, melynek nagyságrendje közlekedési tekintetben (forgalomnövekedés) nem mértékadó.

Fentiek alapján a településrendezési tervben közlekedési vonatkozásban történt beavatkozások:

Közúti közlekedés:

- Az állami mellékút területének bővítési lehetőségei felülvizsgálatok belterületen az épített környezet, és a magántulajdon védelmének szem előtt tartásával. A meglévő közlekedési területsávok mértékének meghatározásánál — amennyiben persze a közlekedési és infrastrukturális létesítmények szabvány szerinti keretszélességi elhelyezhetősége igazolt — az épített környezet, és a magántulajdon védelme prioritást élvez, így az útterület bővítését nem irányoztuk elő.

- A helyi kiszolgáló utak, lakóutak szélességének felülvizsgálatánál ugyancsak a fenti elv szerinti jártunk el, amely szerint a helyi utaknál szintén nem irányoztuk elő hálózat, vagy útterület bővítést.

- A település központjában lévő 13 hrsz.-ú közterületen az egyes funkcióknak megfelelő övezetek szétválasztása megtörtént (játsszór, zöldterület, közlekedési terület, egyéb), továbbá a külterületi mezőgazdasági úthálózat állami közúttal való kapcsolatot a 051 és 052 hrsz.-ú ingatlanokat érintve, azok déli oldalán kijelölt új külterületi út szabályozásával biztosítottuk. Az útszakasz megvalósításával kiküszöbölhető, hogy a lakott területek forgalma a mezőgazdasági célforgalommal keveredjen. A utak útkategória szerinti besorolását, szabályozási szélességeket ld. mellékelt táblázatban. A tervezési terület közlekedési hierarchiaját a szerkezeti tervlap tartalmazza.

Vasúti közlekedés:

Vasúti közlekedés a település közigazgatási területét nem érinti.

Kerékpáros közlekedés:

Önálló kerékpárút a település közigazgatási területén nincs, kiépítését nem is tervezik.

Közösségi közlekedés:

A menetrend szerint közlekedő autóbusszjáratok a települést belterületét az országos mellékutak igénybevételeivel közelítik meg. Az autóbussz-megállókát öbölben javasoljuk elhelyezni, így a szabályozási szélességen belül kell azoknak helyét biztosítani szükséges. A megállóhelyek elérhetőségét az autóbussz-útvonalakon maximum 500 m-ben határozzuk meg. A településen tervezett fejlesztések megvalósításuk szerinti további autóbussz megállóhelyek létesítését nem igénylik.

Gyalogos közlekedés:

Belterületen a gyalogos közlekedés járdákon bonyolódik. A meglévő utaknál és a tervezetteknel is az útburkolat mindkét oldalán gyalogjárda kialakítását javasoljuk – kivéve azokon a területeken, ahol a beépítés egyoldali.

Parkolás:

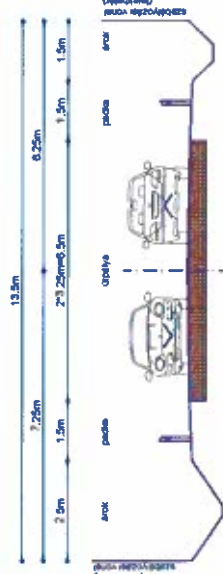
- Több lokális, de egyben átfogó problémakör is az egyes létesítmények melletti parkolás megfelelő megoldásának hiánya. A közintézmények, és egyéb forgalomvonzó objektumok (temető, közösségi ház, üzletek) környékén a gépjárművek elhelyezése jelenleg csak részben megoldott, melynek elsődleges oka vélhetően a beépítési, és tulajdonjogi adottságokra, illetve ebből következően a szükséges hely hiányára vezethető vissza. Az érintett helyeken parkolási igények kiszolgálására, későbbi bővítések lehetőségének megteremtésére helyet biztosítottunk a közutak területén, és önálló egységekben a település központjában.

- A parkolás a helyi viszonyok között ilyen módon a jövőben már nem jelenthet problémát. Az új létesítmények parkolását, rakodását – az OTÉK előírásainak megfelelően – telken belül kell megoldani.

Mintakeresztszelvények

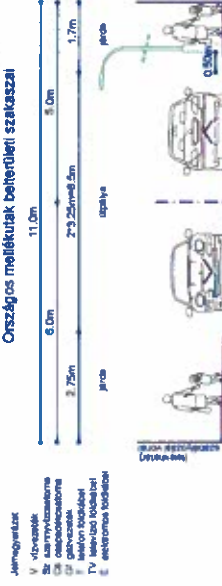
1 jelű mintakeresztszelvény - KÖU-1

Országos mellékutak külterületi szakaszai

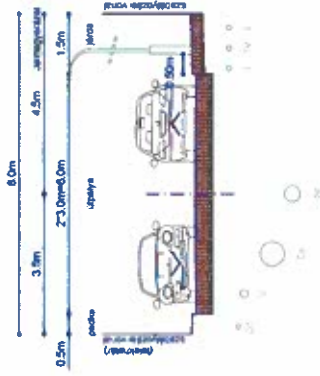
2 jelű mintakeresztszelvény KÖU-2

Országos mellékutak belterületi szakaszai

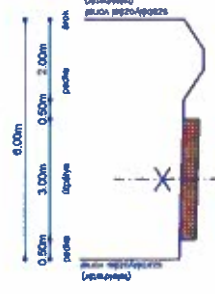
3 jelű mintakeresztszelvény KÖU-3

Kiszolgáló utak belterületi szakaszai
(kétféle forgalmi renddel)

4 jelű mintakeresztszelvény KÖU-4

Kiszolgáló (főúti) utak mintakeresztszelvénye
Külterületi mezőgazdasági utak
(javasolt kialakítása kiterítéssel)

Kistérségi közlekedési tervlap

4.6 Közművesítés, elektronikus hírközlési javaslat

Vízellátás

A major területének lakóterületként való felhasználása érdekében a meglévő közüzemi ellátó vízvezetékéről a szükséges számú és méretű bekötővezeték kiépítése javasolt.

A Fő utca (6844 sz. főút) déli végének K-I oldalán kijelölt lakótelek vízellátása érdekében a gerincvezeték a meglévővel azonos paraméterű, műanyag vezetékkel kell továbbépíteni. (DN100/KM-PVC, vagy D110/KPE) a végpontján tűzzsugárpajzsos csatlakozással. A telkekhez kiépülő bekötővezetékek D25-32/KPE csövekből épüljenek a várható vízigénynek megfelelően.

Szennyvízelvezetés

A településen gravitációs szennyvízcsatorna kiépíthető, viszont regionális rendszerhez csatlakozás nem megvalósítható. Helyette – a várható szennyvíz mennyisége alapján kiválasztott – helyi tisztítómű kialakítása javasolt. Előnyben kell részesíteni az olcsón kiépíthető és egyszerűen üzemeltethető rendszereket. Célzerűen valamely „természet közelében” tisztítási mód megvalósítása jöhet szóba.

Az alternatív módszerek lehetnek:

- szilárd hordozó alapúak (szennyvízszikkasztás, szennyvízöntözés, talajszűrés vagy homokszűrés, gyors beszivárgtatás, gyökérzónás tisztítás)
- víz alapúak (csörgedelvétel rendszer, stabilizációs tó, lagúnás szennyvíztisztítás, úszó vagy lebegő vízönvényes szennyvíztisztítás, nádas tó)

Az alkalmazni kívánt rendszer kiválasztása költség-haszonlemezessel történhet a tervezés során. Az egyes ingatlanokból kivezetett szennyvizek tisztítóműre juttatásánál is vizsgálni kell a gravitációs hálózat beruházási költségeinél olcsóbb – pl. nyomott rendszerrel – történő elvezetést is.

Csapadékvíz elvezetés

A település csapadékvizeinek elvezetésénél említett meglévő rendszer – nyílt trappészelvényű utárkos – a további területek igénybevételekor is biztosítja a lefolyó csapadékvíz összegyűjtését és a befogadóba juttatását.

Javasolt – az új lakóterületek esetében kifejezetten – a csapadékok telken belüli összegyűjtését és felhasználását pl. locsolóvízként, „szürke vizként”, vagy – végső esetben – telken belüli elszívárgtatni.

Gázellátás

A kijelölt lakótelek földgázellátása a meglévő gázelosztó hálózatról leágazó vezetékkel oldható meg. Ennek részletes műszaki megoldására vonatkozó feltételekről a benyújtásra kerülő energia igény alapján Szolgáltató ad tájékoztatást.

Elektrumos energia ellátás

Iklanberény községet az E.ON Észak-dunántúli Áramhálózati Zrt. tulajdonában és üzemeltetésében lévő Répcelak T32/22KV-os állomásból táplálva Lóc közűs 22KV-os közös leágazásról látják el villamos energiával, több mint 1,9km 22KV-os leágazó légvezetékén keresztül.

Iklanberény község 0,4KV-os hálózatát 1 db oszloptranszformátor állomás táplálja. Ez a transzformátor állomás az E.ON Észak-dunántúli Áramhálózati Zrt. tulajdonában és üzemeltetésében van.

Az E.ON tulajdonában lévő transzformátorok az alábbiak szerint biztosítják az ellátást

Körzet	Típus	Teljesítmény	Tulajdonos
Iklanberény	FOTR 20/125	100 KVA	E.ON

A fogyasztókat a közeli transzformátor állomástól indított 0,4KV-os faoszlopos kábelvezetékekkel, szabad vezeték hálózat látja el villamos energiával.

A gerincvezetékek 4x95+25 mm² tértávartós a Fő utcában és NFA2X 4x50+25 mm² szigetelt vezeték a Béke utcában betonpálya oszlopokon.

A közvilágítási berendezések 36VV-os kompakt fénycsöves lámpatestek

Fejlesztési feladatok:

1. Meglévő FOTR 20/125 TR. Állomás átépítés OTR 20/250 típusra
2. A kompakt fénycsöves közvilágítási lámpatestek cseréje energiatakarékos LED lámpatestekre,
3. Új kompakt transzformátor állomás építése a D-I (LF-1) fejlesztési terület részére 22kV-os földkábeles táplálással.
4. 0,4kV-os közcélú földkábeles hálózat kiépítése D-I (LF-1) fejlesztési terület lakóépületei részére.

Tervezett állapot

A fejlesztési terület villamos energia ellátása

Lakóterület fejlesztés:

Körzet	Típus	Teljesítmény	Tulajdonos
I. sz. TR	OTR 20/250	160 kVA	E.ON
II. sz. TR	KTA 20/250	160 kVA	E.ON

II.sz. TR. körzet:

Az Iklanberény déli végének keleti oldalán kijelölt 11db lakóteleket lakóterületi fejlesztés lesz. Ezek biztonságos villamos energia ellátása a meglévő transzformátor állomásról nem megoldott, ezért új KTA 20/250 kompakt TR. állomás építése szükséges a meglévő 22kV-os légvezetékéről leágazó 22kV-os pos földkábeles táplálással.

Biztonsági övezetek:

- (2) Földben elhelyezett vezeték biztonsági övezete mindkét oldalon a vezeték névleges feszültségétől függően
- a) 35 kV-nál nem nagyobb névleges feszültség esetében 1 méter.
- (3) Földben elhelyezett vezeték biztonsági övezete mechanikus védelmet biztosító védőszerkezetben (védőcsőben, kábelcsatornában) elhelyezve a védőszerkezet szélétől mért 0,2 méterig terjed. Több védőszerkezet esetében a távolságot a szélső szerkezetitől kell megtartani.

Hírközlés

Iklanberény Önkormányzatának fejlesztési tervei közül az alábbiaknak van hírközlési vonatkozása: Mivel a Magyar Telekom Nyrt jelenlegi, 9 előfizetőjét a Fő utcában, és a Béke utcában húzódo hálózatról látja el, újabb előfizetők bekapcsolásához a meglévő hálózat kapacitását bővíteni kell. Új előfizetői igények a Béke utca mellett lévő 1 és 2 hrsz. ingatlanok, valamint a 47/ 2 és 043/6 hrsz. utak mellett lévő, ingatlanok lakóterületébe való átminősítése, majd beépítése esetén várhatóak. A Fő utca délkeleti oldalán korábban kijelölt lakótelekek beépítése még nem kezdődött el. A hálózat bővítésénél azokat is figyelembe kell venni.

Az előfizetői hálózat bővítését a község jelenlegi, hírközlési szolgáltatóival történő egyeztetés kell megelőzze. Javaslom, hogy az új, hírközlő kábelek fektetését még a közutak tervezett korszerűsítése előtt végezzék el.

3.6 Védelmi és korlátozó elemek (veszélyeztetett, illetve veszélyeztető tényezőjű területek; védőterületek, védősávok; a táj, a természeti és az épített környezet, a környezeti elemek védelmével kapcsolatos korlátozások területei)

- a) Veszélyeztetett, illetve veszélyeztető tényezőjű területek Iklanberény közigazgatási területét nem érintik
- b) Iklanberény közigazgatási területének déli, délnyugati része a Vas Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság által 36.800/3093 – 13/2019, szám alatt kijelölt Büki Gyógyfürdő termálkútjainak hidrogeológiai „C” védőidomát érinti.

c) Országos közút védősávja

A 8644 jelű Lócs – Iklanberény összekötő út védőtávolsága beépítésre nem szánt területen 50-50 m.

d) A 014 hrsz. Felső erdő az MaTt országos övezeti terve alapján az ökológiai hálózat magterület övezetének része.

3.7 A módosítással érintett területek bemutatása

- Az igazgatási terület északi felén lévő hatalmas kertes mezőgazdasági területen kertgazdálkodást nem folytathatnak, továbbra is szántóként művelik. Csak egy sav maradjon meg a Metőc patak két oldalán.

A Tormásliget feletti bevezető út mellett balra a szántók, a kép bal szélén a Metőc patakot kísérő fásor

- A kereskedelmi – szolgáltató terület kerüjőn át lakóterületbe, azon belül a major is legyen lakóterület. Jelenleg egy magáncsop tulajdonában van, fuvarozók.

- A temető körül az 50m széles védőerdő sáv nem szükséges, a meglévő körítő védőnövénnyel az intimitást biztosítja. A közeljövőben kerítéssel is körbekerítik.

A kép előterében a temetőhöz vezető út és a kísérő fásor, háttul balra a temető és körítő növényzete

4.7 A területrendezési követelményekkel való összhang igazolása Az ország szerkezeti terve

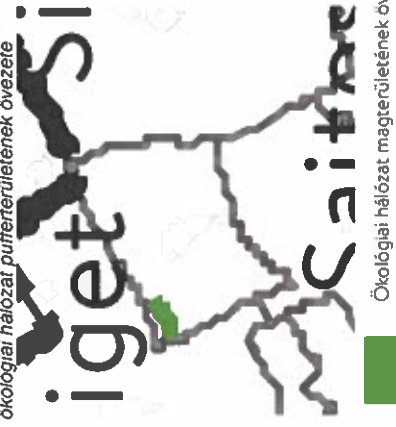
Országos területfelhasználás kategóriák

- Erdőgazdálkodás: térség
- Mezőgazdaság: térség
- Települési térség

Az erdőgazdálkodási térség változatlan kiterjedésében fennmarad
A MaTRT figyelembe vette a hatályos településrendezési terv a Fő utca déli szakaszán történő
bellerület növelését, az ország szerkezeti tervén a feliratozás miatt ez nem látható. A mezőgazdasági
terület jelen tervben foglaltak alapján nem változik.
Fentiek vonatkoznak a települési térségre is, nem ter el a MaTRT-ben ábrázoltól.

Országos övezeti terv

- Ökológiai hálózat magterületének övezete, az ökológiai hálózat folyosójának övezete és az
ökológiai hálózat puffertületének övezete

Ökológiai hálózat magterületének övezete

Az ökológiai hálózat magterületének övezete a település egyetlen nagyobb összefüggő erdőterületére
az Újgynevezett Felső erdőre terjed ki. A településtervezési kapcsolatos semmiféle változást nem
tartalmaz, új beépítésre szánt terület kialakítása, közlekedési és energetikai infrastruktúra-hálózatok
elemjeinek nyomvonala nem érinti, erőművet nem kívánunk létesíteni és bányászati tevékenység
folytatására sem merült fel igény.

Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete

Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete

A kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete az igazgatási terület északnyugati határa menti keskeny
sávját és közelében egy kisméretű háromszögletű területet érint.

A településtervezési nevezett területekkel kapcsolatosan semmiféle változást nem tartalmaz, új beépítésre
szánt terület kialakítása, közlekedési és energetikai infrastruktúra-hálózatok elemjeinek nyomvonala
nem érinti, erőművet nem kívánunk létesíteni és bányászati tevékenység folytatására sem merült fel
igény.

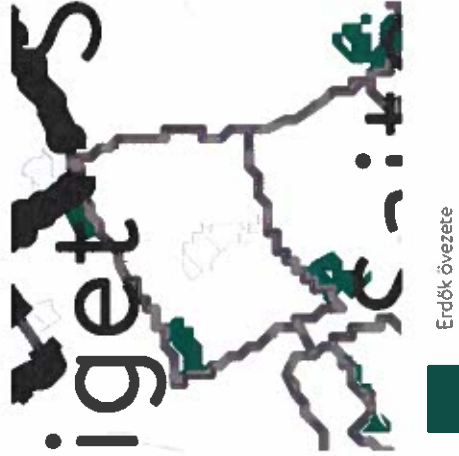
Jó termőhelyi adottságú szántók övezete

Jó termőhelyi adottságú szántók övezete

A jó termőhelyi adottságú szántók övezetével kapcsolatosan a MaTRT rendelkezést nem tartalmaz. A hatályos
terv belterületének déli irányú növelése érinti területét, ezt az önkormányzat jelen tervben is fenn kívánja tartani.

Erdők övezete

Az erdők övezetének területét a településterv 100%-ban fenntartja, ott erőművet nem kívánnak létesíteni és bányászati tevékenység folytatásának szándékát sem jelezték.

Vas megye területrendezési terve

Iklanberény igazgatási területét sem a megyei övezetek, sem az egyedileg meghatározott megyei övezetek nem érintik.

4.8 Biológiai aktivitásérték számítása

A 419/2021.(VII.15) Kormányrendelet 18.§.(1) bekezdése értelmében a településterv készítése során biológiai aktivitásértéket akkor kell számolni, ha egy hektár területet meghaladó új beépítésre szánt terület lett kijelölve.

Iklanberény esetében erre nem került fel igény, a településterv új beépítésre szánt területet nem tartalmaz, következésképpen a biológiai aktivitásérték változását nem kell számolni.

4.9 Környezeti értékelés

A települési környezetértékelés folyamatának a terv vagy program tartalmi körvonalainak, fő céljainak, más tervekhez való viszonyának, valamint egyéb lényeges tervekkel és programokkal való kapcsolatának bemutatása. A terv alapján megvalósítandó alternatíva kiválasztásának okai, beleértve az alternatívák vizsgálatának leírását és a szükséges információk összeállítását során felmerült bármilyen nehézséget.

Iklanberény község hatálys, 2004-ben készült településrendezési tervének felülvizsgálata során elkészítésre került jelen környezeti értékelés a *Településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről* szóból 419/2021. (VII.15) Kormányrendelet 2. mellékletének 2. pontjában szereplő tartalom alapján.

Iklanberény településtervében olyan jellegű fejlesztés, módosítás nem került meghatározásra amely a környezet állapotát nagymértékben befolyásolná, károsítaná, így a környezeti értékelésben megfogalmazott javaslatok is általános érvennyűek. Céljuk a község fejlődési irányainak meghatározása, valamint a tervekben jelölt és a valós területfelhasználások összeegyeztetése.

A rendelkezésre álló adtbázisok (a szakhatóságoktól a tervezéshez kiadott adatok), a korábbi településrendezési eszközök, illetve több szakirodalom jelenti a felhasznált források körét. Mivel jelen

környezeti értékelés a településrendezési eszközök készítésével párhuzamosan halad, így a Megalapozó munkarészben részletezett Táj, természeti adottságok jellemzéséhez felhasznált forrásokból – mint például történeti, katonai térképek, kistáj-kataszter, egyedi tájtervek, tájkarakter stb. – kinyert adatok is alapul szolgálnak a dokumentum készítésekor.

A településrendezési eszközök és a környezetértékelés során felírt felsőbb szintű tervek, programok vonatkozását, illetve a szakhatósági véleményeket a 2.4. fejezetben részletezzük.

A településterv környezeti értékelést igénylő változásainak azonosítása, rövid ismertetése

A település esetében megfogalmazott módosítások nem lesznek jelentős hatással a környezeti állapokra, a természeti és táji adottságokat nem befolyásolják. A felsorolt változtatások a hatályos területfelhasználási kategóriák és a valós területfelhasználatok közötti eltérések rendezését jelentik. Új, jelentős környezeti, táji terhelést előirányzó beruházásra, átszervezésre, új beépítésre szánt terület kijelölésére nem kerül sor.

Az alábbi táblázat a településrendezési terv egyes részeivel - szerkezeti és szabályozási terv, valamint ezek alátámasztó dokumentációi - összhangban összefoglalóan tartalmazza a tervezett módosításokat.

Érintett helyrajzi szám	Területfelhasználási kategória	
	Hatályos	Tervezett
1/1, illetve 2 hrsz-ú telek D-1, DK-1 része	Kereskedelmi-gazdasági terület	Falusias lakóterület
034/1 – 034/19	Kertes mezőgazdasági terület	Általános mezőgazdasági terület
04/2; 04/3; 04/4 hrsz-ú telkeken kijelölt 50 m széles véderősváv	Védelmi célú erdőterület	Általános mezőgazdasági terület
02/3	Gazdasági célú erdőterület	Beépítésre nem szánt különleges zöldfelület övezete

A valószínűsíthetően jelentősen érintett területek környezeti jelenlegi állapotának bemutatása, kiemelten a környezeti szempontból különösen fontos területeket érintően, azok lényeges szempontjai és valószínűsíthető fejlődése, illetve a terv megvalósulásának elmaradása esetén annak valószínűsíthető fejlődése

Iklanberény településrendezési eszközeinek módosítása várhatóan sem rövid, sem hosszútávon nem eredményez jelentős változásokat a környezeti elemek állapotában, így a 2.4. bej. fejezetben foglaltuk össze az egész községre kiterjedően a levegő, talaj, víz, valamint a zaj és rezgés terén értelmezett jelenlegi környezeti állapotot és a módosítások ezekre gyakorolt várható hatásait.

A település meglévő környezeti állapotának részletes leírása a településsszerkezeti terv Alátámasztó munkarészeinek Közművesítés, csapadékvíz-gazdálkodás, környezetvédelem fejezetében olvasható.

A településterv várható környezeti hatásainak, következményeinek feltárása:

a) A településterv egészének általános értékelése, a tervi elemek, intézkedések összetevése a releváns környezet- és természetvédelmi célokkal (nemzetközi, közösségi, országos és helyi), illetve annak bemutatása, hogy a településterv kidolgozása során miképpen vették figyelembe ezeket, illetve bármely egyéb környezeti szempontot

A településterv készítése során figyelembevételre kerültek a környezet-, természet- és tájvédelmi szempontok. A változtatások nem tartalmaznak a környezetre terhelő, negatív vagy káros hatással bíró

fejlesztési elképzeléseket, beruházásokat, a település korábbi szerkezeti és szabályozási tervére épülve a természeti erőforrások fenntartható használatának figyelembe vételével készült:

- takarékos és értékvédő gazdálkodás a meg nem újuló természeti erőforrásokkal
- a fejlesztéseknek előnyben kell részesíteni a területkimélt megoldásokat
- közlekedési, szállítási racionalizálása
- helyi sajtóságok figyelembe vétele
- emberi egészség megőrzése

A program készítése során figyelembe vett környezeti cél a természeti erőforrások közvetlen igénybevételének és a környezetterhelés mértékének minimalizálása, melynek konkrét megvalósítása projekt szinteken lehetséges.

A meghatározott fejlesztési javaslatok és célok összhangban vannak a releváns felsőbb szintű tervekkel, programokkal. A módosítások során nem várhatóak jelentős környezeti terhelési előidéző folyamatok, de az általános zöldinfrastruktúra-fejlesztési célokhöz történő hozzájárulást is figyelembe véve, további környezeti és táji értékvédő, illetve értéknövelő intézkedések tehetők (pl.: zöldfelületek kialakítása, védelmi erdők telepítése, út- és utcafásítás).

Az alábbiakban a felsőbb szintű tervek és programok közül a Nemzeti Környezetvédelmi Program, a MATRT és a Vas Megyei Területrendezési Terv vonatkozó célkitűzéseit, övezeteit és előírásait emeljük ki hangsúlyosabban. Mivel a településen jelentős fejlesztés, beruházás nem várható, ezért eltekintünk az egyéb vonatkozó jogszabályok, fejlesztési dokumentációk részletezésétől.

Országos szinten a jelenleg aktuális IV. Nemzeti Környezetvédelmi Program (NKP) 2015-2020 stratégiában meghatározott célkitűzéseknek kell eleget tenni, amely az Európai Unió által elfogadott egyéb stratégiáknak, köztük a Biológiai Sokféleség Stratégia 2020 programnak a megvalósítását, teljesítését szolgálja a hazai viszonyok között. A következő, V. Nemzeti Környezetvédelmi Programban kiemelt prioritást kap a tájvédelem, az előhelyek védelme.

A hatályos Környezetvédelmi Program feltárja országos szinten a környezeti állapot jellemzőit, aktuális és várható tendenciákat, befolyásoló tényezőket. Mindezek alapján három fő csoportot különböztethető el:

- Életminőség és emberi egészség javítása
- A környezeti elemek (levegő, víz, talaj) minőségének megfelelő állapot állapot elengedhetetlen az egészséges környezet kialakításához, fenntartásához. Nemzetközi célkitűzésekhez kapcsolódva csökkenteni kell a környezeti elemekre irányuló terhelések mértékét mind lokális, térségi, mind országos szinten.
- A célok elérésében nagy szerepet játszik a települési infrastruktúra fejlesztése, a környezet-egészségügyi feltételek javítása.
- Természeti értékek és erőforrások
- Magyarország Alaptörvénye értelmében a természeti erőforrások védelmét biztosítani kell. Ehhez a célhoz kapcsolódnak egyéb stratégiai is, mint például a Víz Keretirányelv, amely a vízkészletek védelmére, ökológiai állapotának javítására, a fenntartható vízkészlet-gazdálkodásra helyezi a hangsúlyt.
- Kiemelt cél a biológiai sokféleség csökkentésének megállítása, az ökoszisztémák, életközösségek működőképességének megőrzése.

- Erőforrások takarékos és hatékony hasznosítása:
- Elsődleges cél a fenntartható energia-fogyasztás és -felhasználás, a környezetet terhelő folyamatok (többek között hulladéklerakás) csökkentése, a megújuló energiaforrások használatának erősítése, a fenntartható tájgazdálkodás megvalapozása.

A 2.2 fejezetben részletezett módosítások, fejlesztési irányok és az NKP stratégiai céljainak kapcsolódását a következő táblázat szemlélteti.

Területfelhasználási kategória		Kapcsolat a IV. Nemzeti Környezetvédelmi Program 2015-2020 (NKP) stratégiai célkitűzéseivel
Hatályos	Tervezett	
1.1 Falusias lakóterület		
GksZ	Lf	<p>A tervezett kijelölés a hatályos területfelhasználási övezet módosításával a településen tapasztalható, illetve a jövőben is várható demográfiai mutatókra alapoz. Az NKP stratégiai célkitűzéseiből hozzájárul:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A település szempontjából leginkább megfelelő beépítési övezet kerül meghatározásra • A módosítás nem veszélyeztet természeti, táji értékeket, a környezet állapotában jelentős módosulást nem eredményez.
GksZ: kereskedelmi-gazdasági terület; Lf: falusias lakóterület		
2.1 Mezőgazdasági terület		
Mk	Má	A kijelölt területet valós használatára mezőgazdasági művelés, így a területen legalkalmasabb területfelhasználási övezet kerül kijelölésre. A módosítás az NKP stratégiai céljai közül elsősorban a fenntartható tájgazdálkodás, a helyi erőforrások megfelelő mértékű kihasználását segíti elő.
Ev		Ev: védelmi célú erdőterület; Má: általános mezőgazdasági terület; Mk: kertes mezőgazdasági terület
2.2 Különleges beépítésre nem szánt terület		
Eg		<p>A kijelölt terület a valóságban nem áll erdőborítás alatt és nem is része erdészeti üzemtervezeti erdőnek. A tervezett övezet a beépítésre korlátozza, így változás a zöldfelületi mutatóban nem jelenik meg, a területen legalkalmasabb területfelhasználási övezet kerül kijelölésre. A módosítás az NKP stratégiai céljai közül elsősorban a fenntartható tájgazdálkodás, a helyi erőforrások megfelelő mértékű kihasználását, illetve az ökológiai rendszerek megtartását segíti elő.</p>
Eg: gazdasági célú erdőterület		

A következő táblázatban összefoglalóan szemléltetjük a 2018 évi CXXXIX tv. Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről (Matrt) szóló 2018. évi CXXXIX. tv. országos övezeteinek és a Vas Megyei Területrendezési Terv (VMTRT) mellékleteinek értelmét Iklanberény községre vonatkoztatva. A vonatkozó övezetek részletezése a Megalapozó és Alátámasztó munkarészekben olvasható.

Összességében megállapítható, hogy a településen tervezett területfelhasználás-módosítások, átsorolások a felsőbb szintű tervek előírásaival nem ellentétesek.

Társégi övezet megnevezése	Iklanberényi közigazgatási terület	
	érinti	nem érinti
2018. évi CXXXIX. törvény Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről, illetve a Területrendezési Tervek Készítésének és Alkalmazásának Kiegészítő szabályozásáról szöveg 9/2019. (VI. 14.) MVM rendelet alapján:		
1. Jó termőhelyi adottságú szántók övezete	x	
2. Erdőtelepítésre javasolt terület övezete		x
3. Tájkepvédelmi terület övezete		x
3/1. Ökológiai hálózat magterületének övezete, az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete és az ökológiai hálózat puffertületének övezete	x	
3/2. Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete	x	
3/3. Erdők övezete	x	
3/4. Világörökségi és világörökségi várományos területek övezete által érintett települések		x
3/5. Homvédelmi és katonai célú terület övezete által érintett települések		x
4. Vízminőség-védelmi terület övezete		x
5. Nagyvízi meder övezete		x
6. VTT-lározók övezete		x
A Vas Megyei Területrendezési Terv (4/2021. (II. 15.) rendelet) alapján:		
3.1. Ökológiai hálózat övezetei	x	
3.2. Kiváló és jó termőhelyi adottságú szántók övezetei	x	
3.3. Erdők övezete és erdőtelepítésre javasolt terület övezete	x	
3.4. Tájkepvédelmi terület övezete		x
3.5. Világörökségi és világörökségi várományos területek övezete		x
3.6. Vízminőség-védelmi terület övezete		x
3.7. Nagyvízi meder övezete		x
3.8. Honvédelmi és katonai célú terület övezete		x
3.9. Ásványi nyersanyagvagyon övezete		x
3.10. Földtani veszélyforrás terület övezete		x
3.11.1. Innovációs-technológiai fejlesztés támogatott célterületeinek övezete		x
3.11.2. Logisztikai fejlesztések támogatott célterületeinek övezete		x
3.11.3. Turisztikai fejlesztések támogatott célterületeinek övezete		x
3.11.4. Vízirászási fejlesztések támogatott célterületeinek övezete		x
A Vas Megyei Területrendezési Terv ajánlásai (193/2010. (XI. 26.) határozat) alapján a következő övezetek érintik Iklanberényt:		
A) sz. melléklet – Erdőtelepítésre másodlagosan alkalmas területek övezete, mezőgazdasági művelésre másodlagosan alkalmas területek övezete	x	
C) sz. melléklet – Szélerőmű elhelyezésére vizsgálat alá vehető terület övezete	x	
D) sz. melléklet – Új beépítésre szánt terület kijelölést korlátozó – Összesítő övezet	x	

- b) A településterv részletes értékelése, a településtervben foglaltak megvalósulása esetén a környezeti következmények feltárása, értékelése:

ba) a településterv egésze szempontjából meghatározó környezeti állapotjellemzők bemutatása

Levegőtisztaság-védelem

Iklanberény nem tartozik levegőtisztasági zónába a 4/2002. (X. 7.) KvVM rendelet 1. számú melléklete alapján. A légszennyező anyagok koncentrációja nem magas, elsősorban lakossági eredű, például fűtésből, közlekedésből származó szennyezők jellemzők. A településen nincs nagyüzemi állattartás, jelentős ipari-gazdasági létesítmény, amelyek nagy terhelést jelentenek.

A tervezett módosítások várhatóan nem befolyásolják érdemben a meglévő kibocsátásokat, jelentős légszennyezés nem várható. A kismértékű lakóterület növekedés a lakossági fűtésből eredő szennyezőanyagok kibocsátási értékét kissé növelheti, de ez a terhelés csökkenthető korszerű fűtéstecnológiai módszerek alkalmazásával.

A mezőgazdasági forgalom település lakóövezeteinek érintése nélküli átvezetése kedvező hatással bír.

A szomszédos települések fejlesztési elképzelését is fontos figyelemmel követni, hogy az azokon történő beruházások során se legyenek a település környezeti értékeit – levegőtisztaságát – érdemben befolyásoló, negatív irányba elmozdító hatások.

Talajvédelem

A település külterületének nagy része jó, kis területen pedig kiváló termőhelyi adottságú szántók övezetbe sorolt, amelyek legnagyobb része intenzív művelés alatt áll. A nagytáblas szántóföldi gazdálkodás több tájhasználati konfliktus forrását is képezi. Talajvédelmi szempontból a túlzott kemikália-használat, a talajjómoródás, az erózió és a defláció jeleníthat a területen.

A hatályos tervben foglaltak szerint nem várható a módosításokkal érintett területeken fokozottabb terhelés talajvédelmi szempontból. Azon területeken, ahol a hatályos tervhez képest átsorolás történt (védérföldből mezőgazdasági terület területfelhasználási kategóriába), a valós területfelhasználás érvényesül, erdő nem kerül megszüntetésre.

Vízvédelem

A felsőbb szintű tervek alapján vízminőség-védelmi terület övezete nem érinti a község területét, viszont a 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet alapján felszín alatti víz szempontjából érzékeny területek minősül. Vízfolyása a Metőc-patak, amely nagyon alacsony vízhozammal bír, aszályos időszakokban gyakran kiszárad. A mezőgazdasági területeken, a parcellák között kisebb ártok, csatornák húzódnak. Mindezek vízminőségére az intenzív mezőgazdasági művelés fokozott terhelést jelent. Belvízi előntés szempontjából a község területe nem veszélyeztetett. A Büki Gyógyfürdő termálkútjainak hidrogeológiai „C” védődománának kiterjedése eléri Iklanberény területét is.

A településen kiépített ivóvíz és szennyvízcsatorna-hálózat üzemel, amely a Sopronvíz Zrt. működtetése alá tartozik.

A tervezett módosításokkal vízminőség-védelmi szempontból környezeti terhelés nem várható, de fokozott figyelemmel kell lenni minden beruházás esetében a vízhozartási viszonyok és a vízminőség védelmére romlásának elkerülésére. A napjainkban egyre inkább fokozódó klímaváltozás lokális szintű következményeinek (gyakrabban aszályos időszakok, hóhullámok és villámvizek) ellensúlyozására helyi szintű lépéseket is szükséges tenni, amelyek a jövőbeni fejlesztések irányát nagyban meghatározzák (pl. szikkasztás, csapadékvíz-tározási és -hasznosítási lehetőségek bővítése, vízátterelő burkolatok alkalmazása).

Előzetesen elvárt a szennyezett és szennyezettől mentes csapadékvizek különválasztása, elkülönített kezelése. A későbbi működés optimalizálásával, megfelelő technológia megvalósításával a környezetterhelés minimalizálható.

Zaj- és rezgésvédelem

Iklanberény területén nem működik olyan ipari-gazdasági létesítmény, illetve a jelenlegi közlekedésből eredő terhelés sem akkora mértékű, hogy jelentős zaj- és rezgésterhelés alakuljon ki. A tervezett módosítások, övezeti átsorolások következtében nem várható többletterhelés zaj és rezgés tekintetében.

A mezőgazdasági forgalom település lakóövezeteinek érintése nélküli átvezetése a levegőtisztaság-védelemhez hasonlóan kedvező: csökken a forgalomból eredő zajterhelés.

Hulladékgyaldkódás

A tervezett módosítás alapvetően nem befolyásolja a település hulladékgyaldkódási helyzetét.

Természetvédelem

A településen nem található természetvédelmi szempontból kiemelten kezelendő, értékes terület, sem ex lege védelem alatt terület, valamint nyilvántartott egyedi tájtertek sem. Az ÉNy-i határ közelében húzódó erdőfolt az Országos Ökológiai Hálózat magterületének része. A tervezett módosítások, területfelhasználás-váltoások természetvédelmi értéket nem veszélyeztetnek, a természetvédelmi szempontból várhatóan jelentős változást nem jelentenek.

bb) a településrendezési és szakági javaslatok természetvédelmi összefüggéseinek bemutatása, a várható (közvetlen és közvetett) környezeti hatások, beleértve a biológiai sokféleségre, a lakosságra, az emberi egészségre, az állat- és növényvilágra, a talajra, a vízre, az éghajlati tényezőkre, az anyagi javakra, a kulturális örökségre (beleértve az építészeti és régészeti örökséget), a tájra, valamint a fenti tényezők közötti kölcsönhatásokra gyakorolt hatásokat; környezeti feltételek, a feltárt konfliktusok alapján szükséges intézkedések meghatározása; környezeti elemeként, hatótényezőként és környezeti rendszereként, melyet a ba) pont esetén a Megalapozó vizsgálatnak, e pont esetén az Alátámasztó javaslatnak a releváns (természeti, táji, örökségvédelmi és a környezet védelmével kapcsolatos) szakági munkarészei tartalmazhatnak, és amelyeket a környezeti értékelés hivatkozással mutat be.

A településrendezési eszközök felülvizsgálata a szakhatóság javaslatok, észrevételek figyelembe vételével zajlott, amelyek természetvédelmi szempontú tartalmát, vonatkozását a következő táblázat foglalja össze. Összességében kevés szakhatósági észrevétel áll rendelkezésre, valamint hiányos a partnerközségek állásfoglalása is. A szakhatósági tájékoztatásokban a környezeti értékeléssel kapcsolatos konkrétumokat megfogalmazó észrevétel, vélemény szinte nem olvasható. Kiemelendő a Vas Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság észrevétele, amelyben megállapítják, hogy a településrendezési terv felülvizsgálata során nem várható a környezet állapotát befolyásoló, károsító tevékenység.

A tervezett módosítások környezeti elemekre gyakorolt hatása nem jelentős, beruházás nem várható, ezáltal a részletes, hatótényezők szerinti csoportosítástól jelen környezeti értékelésben eltekintünk.

Szakhatóság/illetékes szervezet	Észrevétel, javaslat
Vas Megyei Kormányhivatal, Agrárügyi Főosztály, Erdészeti Osztály	Az előzetes tájékoztatásban a környezeti értékeléssel kapcsolatban nem tett észrevételeit.
Órségi Nemzeti Park Igazgatóság	Az előzetes tájékoztatásban a környezeti értékeléssel kapcsolatban nem tett észrevételeit.
Vas Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság	Véleményükben felhívják a figyelmet a környezeti értékelés készítésének szükségességére a 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelethez hivatkozva, valamint megállapítják, hogy a „tervezett módosítások megvalósulása során a vizek mennyiségi és minőségi védelmére vonatkozóan nem várható jelentős környezeti hatás”.
Vas Megyei Kormányhivatal, Népegészségügyi Főosztály, Közegészségügyi Osztály	A környezeti értékeléssel kapcsolatban nem tett észrevételeit.

c) Tervi elemek részletes értékelése, a 2.1. pontban azonosított tervi elemek tekintetében feltárára és értékelésre kerülnek a megvalósulásuk esetén a várható jelentős környezeti (közvetlen és közvetett) hatások, beleértve a biológiai sokféleségre, a lakosságra, az emberi egészségre, az állat- és növényvilágra, a talajra, a vízre, az éghajlati tényezőkre, az anyagi javakra, a kulturális örökségre (beleértve az építészeti és régészeti örökséget), a tájra, valamint ezen tényezők közötti kölcsönhatásokra gyakorolt hatásokat, a közvetett módon hatást kiváltó tényezők miatt fellépő hatások – a tervi elem települési szintű jellege által megkövetelt részletettséggel

A tervezett módosítások várható környezeti, természet és táji hatásait összességben a következő táblázat.

Érintett helyrajzi szám	Területfelhasználási kategória	Várható hatás környezeti, természet, táji szempontból
Hatályos	Tervezett	
1. Beépítésre szánt területek		
1.1 Falusias lakóterület		
1/1, illetve 2 hrsz-ú telek D-i, DK-i része	Gksz Lf	A Béke és Fő utca kereszteződésében elhelyezkedő 1/1 hrsz-ú telken jelenleg egy majorság található, a 2 hrsz-ú telek pedig szántóföldi művelés alatt áll. A hatályos településrendezési eszközök szerinti tervezett kereskedelmi-gazdasági területbe (Gksz) sorolt a terület, amely jelen módosítással falusias lakóterületbe kerül átsorolásra. A módosítás jelentős környezeti terhelést várhatóan nem jelent, a település fejlődési tendenciáinak megfigyelésén kerül átsorolásra az érintett területfelhasználási kategória. A lakóterületen történő építkezés során figyelemmel kell lenni a tájképi adottságokra, az egységes falukép biztosítására (TAK, TKR alkalmazása).
Gksz: kereskedelmi-gazdasági terület; Lf: falusias lakóterület		
2. Beépítésre nem szánt területek		
2.1. Mezőgazdasági terület		
034/1 ~ 034/19	Mk Má	A község É-i részén található területen a valós területfelhasználáshoz (szántóföldi művelés) igazodva kerülnek átsorolásra a nevezett hrsz-ú telek. A módosítással környezeti, természeti és táji szempontból változás nem várható.
04/2; 04/3; 04/4 hrsz-ú telkeken kijelölt 50 m széles védérdőssáv	Ev Má	Má: általános mezőgazdasági terület; Mk: kertés mezőgazdasági terület A község temetője körül kijelölt védérdőssáv megszüntetése tervezett. A temető kerítésével körbevett területén fásítás, határoló növényssáv található, amely vizuális szempontból pozitív. A védérdőssáv a hatályos terven tervezett, amely nem valósult meg napjainkig, ezáltal a valós területfelhasználásban, a környezeti állapotában nem lesz számottevő változás.

Ev: védelmi célú erdőterület; Mía: általános mezőgazdasági terület	
2.2 Különleges beépítésre nem szánt terület	A belterület D-i részén, az 55/2 hrsz-ú telek folytatásaként a hatályos tervben gazdasági célú erdőterületként jelölt terület a valós területfelhasználásnak megfelelően beépítésre nem szánt különleges zöldterület kategóriába kerül. A módosítás nem jelent negatív irányú változást.
02/3	Eg
Eg: gazdasági célú erdőterület	

A településterv és a tervi elemek részletes értékeléséből levont következtetések

a) azon környezeti jellemzők, környezeti rendszerek azonosítása, amelyekre jelentős hatással vannak a tervi elemek

A tervezett területfelhasználás-módosítások, átsorolások várhatóan nem eredményeznek jelentős hatást, nem okoznak visszafordíthatatlan károkat a környezeti elemek jelenlegi állapotában.

b) azon fejlesztések, tervi elemek azonosítása, amelyek környezeti szempontból negatív hatást gyakorolnak, és annak csökkentése valamilyen intézkedést igényel

A tervezett módosítások során a valós területfelhasználásnak megfelelő övezetek kerülnek kijelölésre, amely nem jelent környezeti szempontból negatív hatást. A falusias lakóövezet kijelölése nem jelent jelentős többletterhelést a környezeti elemekre nézve, viszont ebben az esetben fontos kiemelni az esetlegesen megjelenő negatív hatások ellensúlyozására tett intézkedések fontosságát, amelyeket a 2.6. fejezetben részletezünk.

A megvalósítás során várható jelentős kedvezőtlen környezeti hatások megelőzésére, elkerülésére, csökkentésére, minél teljesebb ellensúlyozására irányuló településtervi intézkedések, és ezen intézkedések várható hatékonyságának bemutatása

A településrendezési terv a helyi építési szabályzat előírásaiban foglalja össze részletesen mindazokat a feltételeket, amelyek együttes betartásával lehet az adott övezetben építési, fejlesztési tevékenységet végezni.

A falusias lakóterület kijelölésénél ügyelni kell a településképi illeszkedésre, mind az anyaghasználat, mind a színalkalmazás, mind az épületek, építmények méretének meghatározása terén. Ehhez a Településarculati Kézikönyvet, valamint a Településképi Rendeletet kell figyelembe venni.

A tervben előírt módosítások kis területet érintenek, illetve jelentős befolyást nem eredményeznek. A hatályos településrendezési eszközökben, illetve a tervezett állapot szerint falusias lakóterület övezetbe sorolt területeken, ahol még nem jelent meg beépítés, törekedni kell a környezeti, természeti és táji szempontból az esetlegesen fellépő negatív hatások elkerülésére, csökkentésére, valamint megelőzésére.

Épületek, építmények létesítését a Településarculati Kézikönyvre, a település Településképi Rendeletére alapozva, a helyi sajátosságokhoz, a táj karakteréhez igazodva kell véghez vinni. Épületek, építmények tájban történő elhelyezésénél tájba illesztési tanulmány készítése indokolt.

Amennyiben a hatályos szabályozás előírja építészeti-műszaki dokumentációt kell készíteni az építéssügyi hatóság eljáráskorán az építéssügyi és építésszügyeleti hatóság eljárásokról és ellenőrzésekről, valamint az építésszügy hatósági szolgáltatásról szóló 372/2012. (XI. 8.) Kormányrendelet tartalmi követelményei alapján.

Mint minden terv során, a településen történő bármely fejlesztés, beruházás során figyelemmel kell lenni a Természet védeleméről szóló 1996. évi LIII. Törvényben foglaltakra.

A tervben előírt módosítások az eddigi, jellemzően antropogén behatás alatt álló (intenzív szántóföldi művelés) területek karakterét nem módosítja. Törekedni kell az egységes, összefüggő települési zöldinfrastruktúra hálózat fejlesztésére, amely a pozitív tájképi hatása mellett hozzájárul a

klimavédelmi célok eléréséhez, a biodiverzitás növeléséhez is és a település elhelyezkedésének, fejlesztési potenciáljának erősítéséhez.

Elsődleges cél kell, hogy legyen a jelenlegi kedvező környezeti körülmények fenntartása, valamint a megfelelő szennyvíz-közműhálózat kialakítása (elvezetés és vízkezelés) elsődleges szempontként jelenítenek meg.

További lehetőség a csapadékvizek hasznosítási lehetőségeinek vizsgálata, illetve a megoldási lehetőségek kidolgozása (mind egyedi, mind közösségi szinten).

A megújuló energia hasznosításának lehetőségét is célszerű szem előtt tartani.

Monitoringjavaslat-értékelés a fellépő környezeti hatásokra

A településrendezési terv a kialakított állapot megtartását, a környezeti állapotok szintentartását, vagy javítását célozza meg. A meglévő természeti-környezeti állapotra negatív, vagy visszafordíthatatlan hatással lévő fejlesztéseket, beruházásokat nem tartalmaz.

Iklanderény esetében nem készült több tervváltozat a településrendezési eszközök felülvizsgálata során, így a várható környezeti hatásokat a tervezett változat alapján értékeltük jelen dokumentumban. A településrendezési eszközök felülvizsgálata során kijelölt módosítások nem befolyásolják érdemben a környezet állapotát sem települési, sem pedig térségi szinten. A meghatározott módosítások végrehajtása, ahogyan a 2. fejezet részben részletezre is került, nem lesz hatással a természetre, tájra, környezeti állapotára, így egyéb intézkedések, vizsgálatok, valamint monitorozási intézkedések megfogalmazása nem indokolt.

Valamennyi információra kiterjedő összefoglaló

Jelen környezeti értékelés Iklanderény településrendezési eszközeinek felülvizsgálatához készült a vonatkozó kormányrendelet tartalmi követelményeinek megfelelően.

A környezeti értékelés célja feltárni a települések fejlesztési elképzelései, tervezett beruházásai környezetre gyakorolt hatásait, majd azokra javaslatok megfogalmazásával elősegíteni, hogy a településrendezési eszközökben megfogalmazott távlati célok környezettel minél erősebb összhangja ervenyesüljön.

A fentiekben részletezésre kerültek az Iklanderény esetében meghatározott módosítási, területfelhasználás-átsorolási igények, tervvezetek, amelyek jellemzően kisebb módosításokat tartalmaznak. A hatályos településrendezési tervben szereplő területfelhasználási kategóriákhoz képest nagymértvű átalakítást nem eredményező övezeti átsorolásokra kerül sor, a valóságos használatotól jelentősen eltérő, új területfelhasználási kategóriák nem kerülnek kijelölésre.

A település esetében kiemelt természetvédelmi oltalom alatt álló terület nem határozható le a rendelkezésre álló adatok alapján, csupán egy erdőfolt érintett az Országos Ökológiai Hálózat magterület övezetével, amelyet a településrendezési eszközök módosítása nem érint.

Iklanderény a környező településekkel együtt átalakított, az antropogén behatás mértéke jelentős (intenzív mezőgazdasági művelés). Természet közelinek nevezhető terület elenyésző mértékben van jelen. Mindezek következtében a táj érzékenysége nem kiemelt, de a fennálló környezeti állapotokra minden tervezés, fejlesztés során fokozott figyelemmel kell lenni.

Összességében elmondható, hogy a tervezett módosítások jelentős változást nem eredményeznek a település egészére és a környező települések tekintetében sem rövid, sem pedig hosszú távon, így várhatóan nem keletkezik majd negatív, környezetre káros hatás mindezek elfogadása, végrehajtása során.